

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐศาสตร์พื้นฐาน

เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา
เศรษฐกิจของไทย (การว่างงาน)

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

อาชีพ ที่หายไป

Review
Chiang Mai

otherwise, without prior written permission

Twitter @reviewchiangmai

กิจกรรม

ลูก-นั่ง

ทำงาน

คุณครู
ๆ

ไม่เสียงว่างงาน

เสียงว่างงาน

ชาวชนา

ไม่เสียงว่างงาน

เสียงว่างงาน

พนักงานโรงแรม

ไม่เสียงว่างงาน

เสียงว่างงาน

พนักงานคิดเงิน (แคชเชียร์)

ไม่เสียว่างงาน

เสียว่างงาน

คนงานในโรงงาน สับสน

ไม่เสียงว่างงาน

เสียงว่างงาน

การว่างงาน

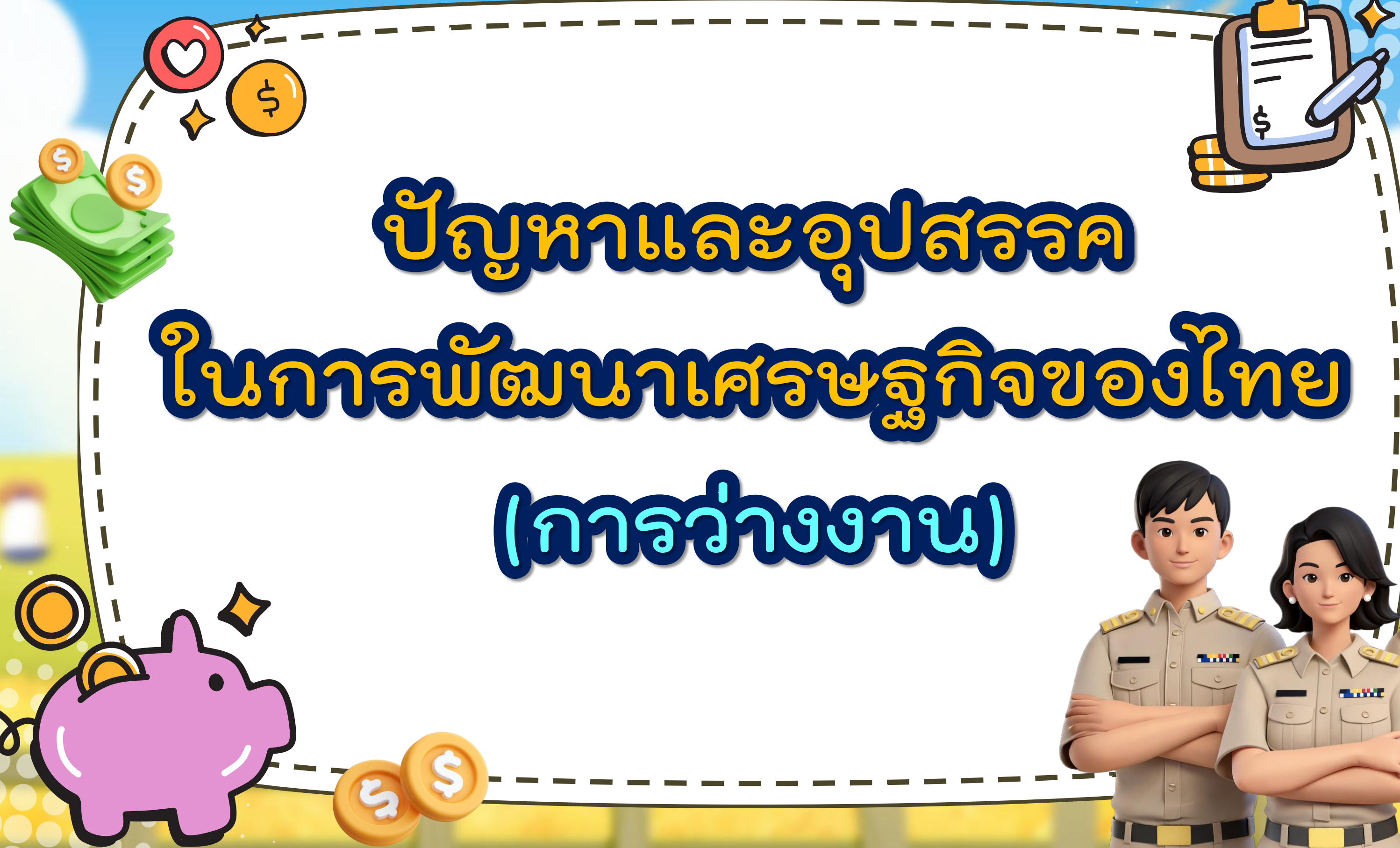
อาชีพตามฤดูกาล “มักเสี่ยงตกงานสูง”

อาชีพที่พึ่งเศรษฐกิจ/การท่องเที่ยว “มักเสี่ยงตกงานสูง”

อาชีพที่ทำซ้ำ ๆ จะมีเครื่องจักรเข้ามาแทน “มักเสี่ยงตกงานสูง”

อาชีพที่ใช้ความคิด/ทักษะเฉพาะ “มักเสี่ยงตกงานต่ำ”

A decorative frame with a dashed line border. Inside the frame, there are several financial icons: a stack of green banknotes with gold coins on top, a red heart icon, a gold coin with a dollar sign, a purple piggy bank with gold coins, and a gold coin with a Thai Baht symbol. Outside the frame, there is a clipboard with a checklist and a pen, and a stack of gold coins.

ปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย (การว่างงาน)

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

วิเคราะห์และนำเสนอผลจากการว่างงาน
พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่าง
เหมาะสม โดยระบุสาเหตุและสภาพปัญหา
ที่เกี่ยวข้องกับภาวะการว่างงานได้อย่างชัดเจน
และตระหนักถึงผลกระทบของปัญหาดังกล่าว
ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

คำถามปลูกสมอง

การว่างงาน
คืออะไร

แนวคำตอบ

คนที่อยู่ในวัยทำงาน
พร้อมจะทำงาน และอยาก
ทำงาน **แต่ยังไม่มีงานทำ**

กิจกรรม

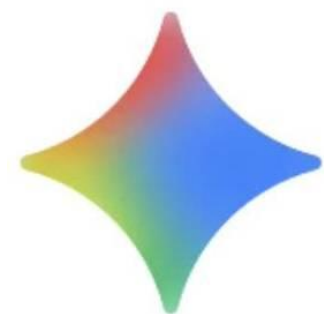
นักสืบ

ปัญหาวางงาน

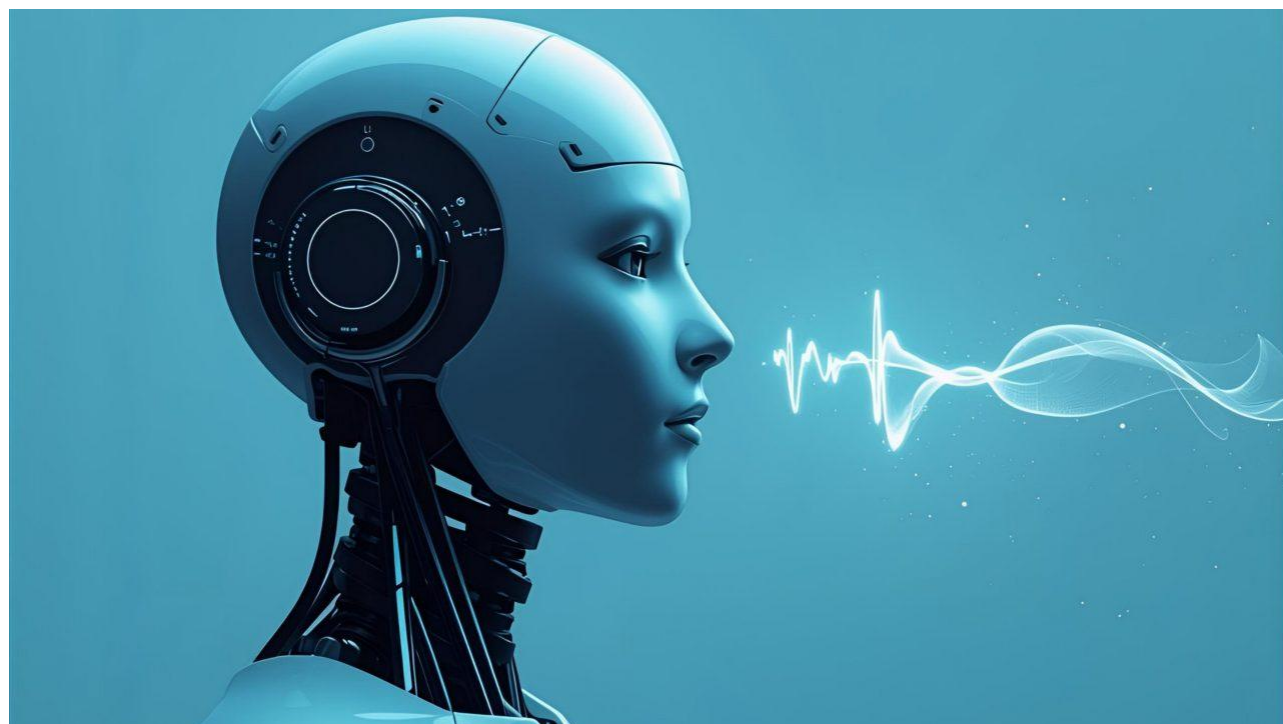

ChatGPT

Gemini

ข้อดีของ AI

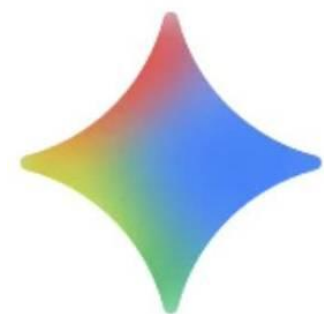
- ได้ข้อมูลเร็ว ประหยัดเวลา
- ช่วยสรุปเรื่องยากให้เข้าใจง่าย
- กระตุ้นความสนใจเรื่องใหม่ ๆ

ใช้ “เป็นผู้ช่วย” **ดี**

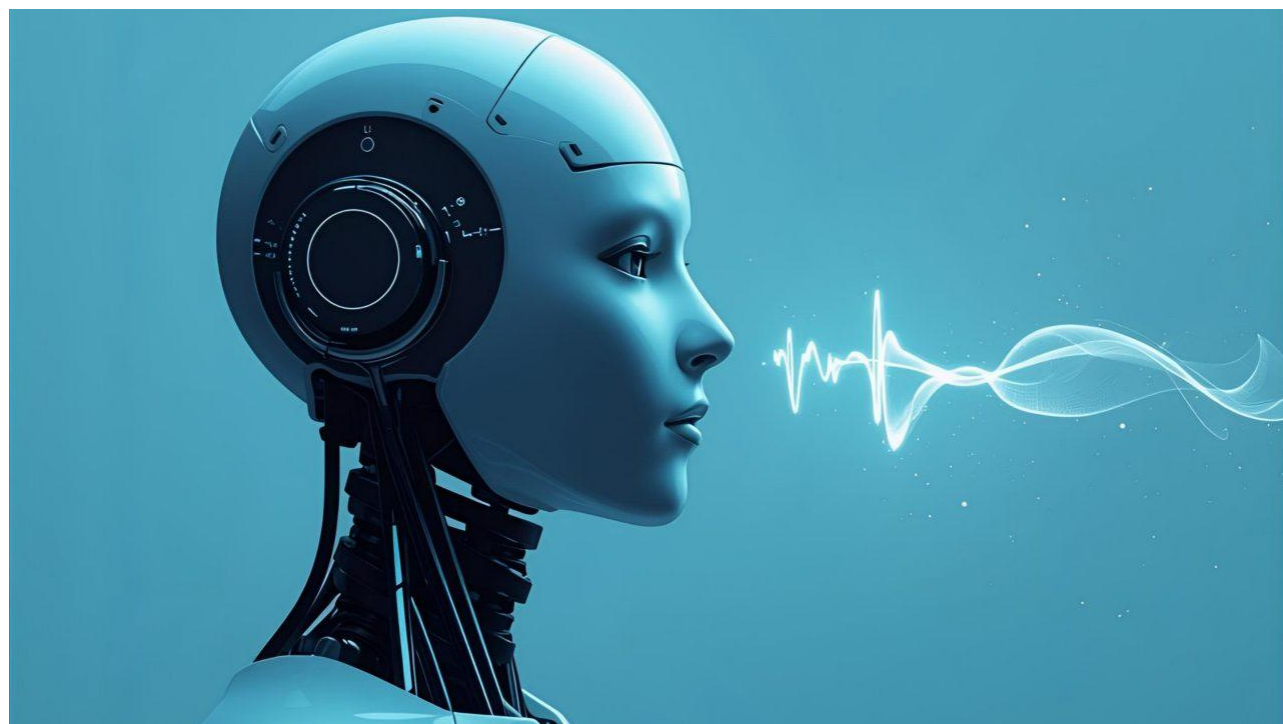
ใช้ “แทนสมอง” **อันตราย**

ChatGPT

Gemini

ข้อเสียของ AI

๑. เชื่อข้อมูลผิดโดยไม่รู้ตัว

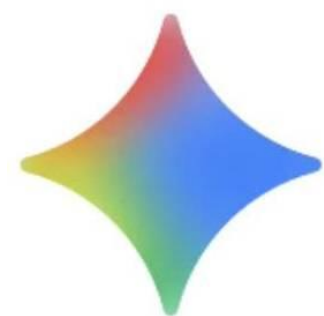
AI บางครั้งให้ข้อมูลไม่ตรงจริง

แต่งตัวเลข / แต่งเหตุการณ์ที่ไม่มีจริง

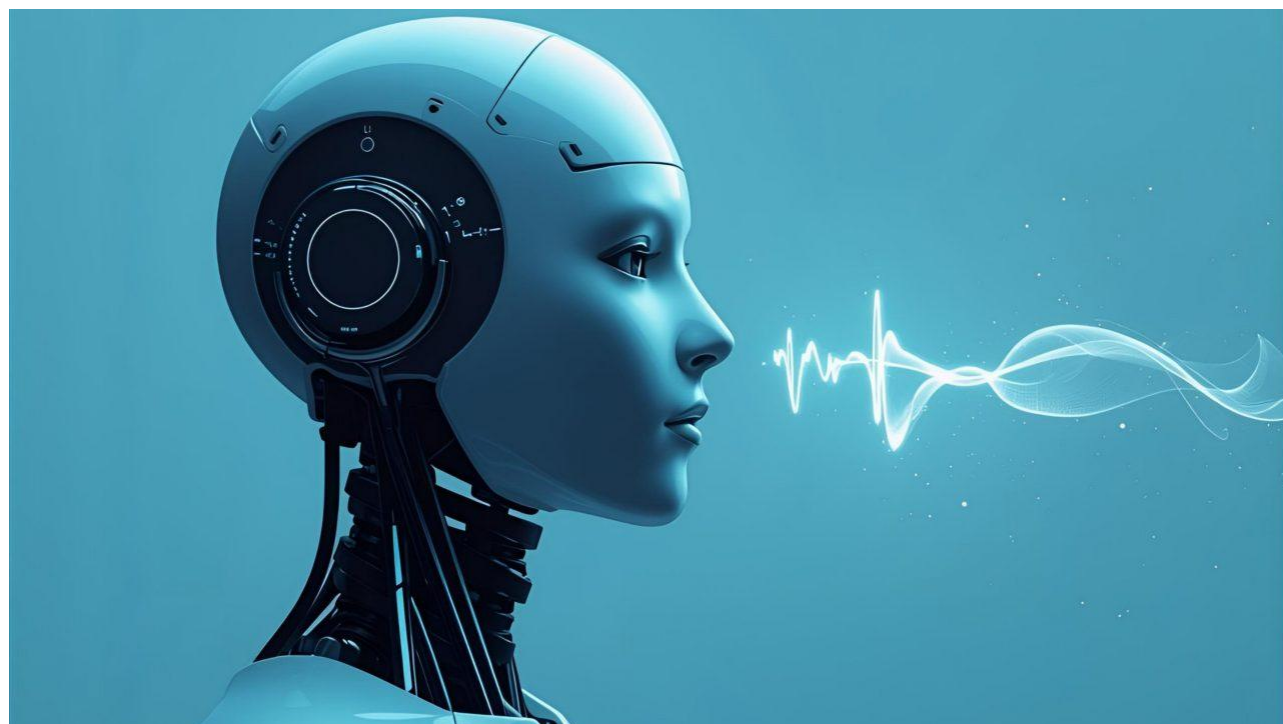
ผลกระทบคือ เข้าใจเนื้อหาผิด

ChatGPT

Gemini

ข้อเสียของ AI

๒. ขาดทักษะวิเคราะห์

บางคนพิมพ์คำถาม แล้วก็ “ก๊อปคำตอบ”

ผลที่ตามมาไม่ตั้งคำถามไม่อ่าน

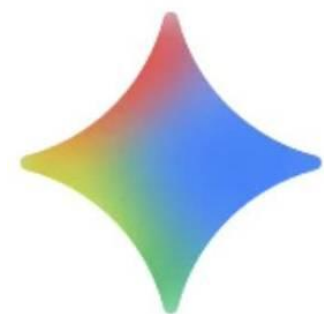
ไม่สรุปเอง ไม่ฝึกคิดขั้นสูง

กลายเป็น รู้คำตอบ

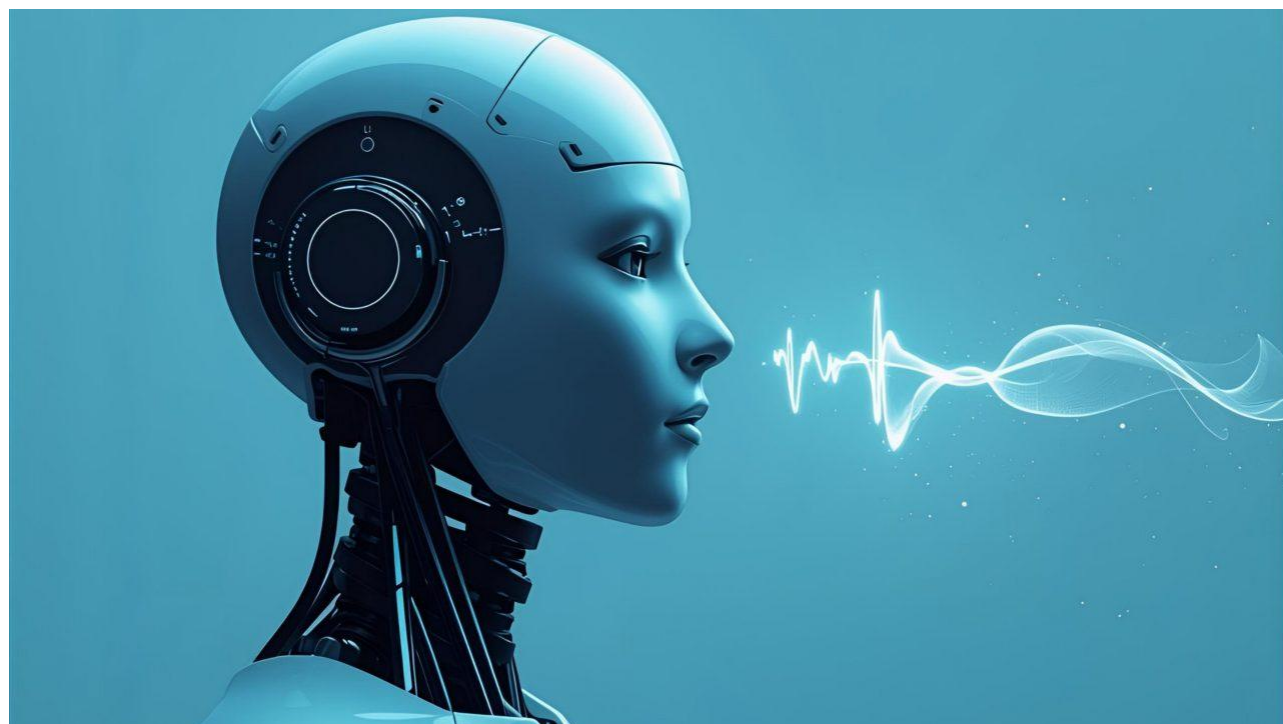
แต่ไม่รู้ความหมาย !

ChatGPT

Gemini

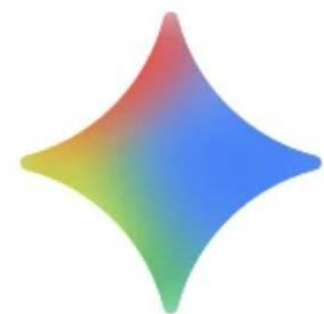

ข้อเสียของ AI

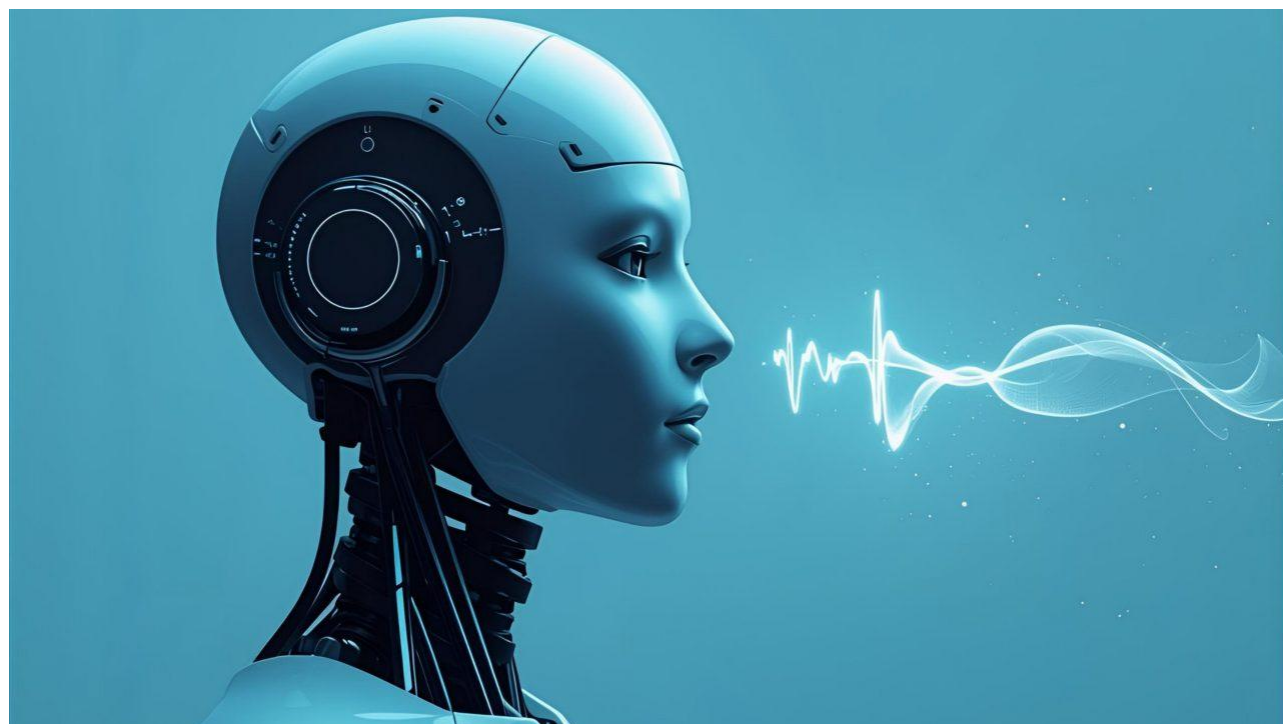
๓. ฟังพา AI จนทำอะไรเองไม่ได้
งานไหนก็ถาม AI ก่อนไม่ลองหาคำตอบ
จากหนังสือ/คนจริง ๆ
ไม่มีความพยายามหาความรู้ด้วยตนเอง
ผลที่ตามมาขาดทักษะการเรียนรู้ด้วย
ตนเองแก้ปัญหาในชีวิตจริงไม่ได้

ChatGPT

Gemini

ข้อเสียของ AI

๔. ไม่รู้จักตรวจสอบแหล่งข้อมูล

บางคนไม่ดูว่ามาจากหน่วยงานไหน
วันที่เท่าไร/เชื่อถือได้หรือไม่

ส่งผลให้ข้อมูลเก่า/มั่ว เอามาใช้จริง
ตัดสินใจพลาดจากข้อมูลผิด

กิจกรรม

นักสืบ

ปัญหาว่างาน

เป้าหมาย

๑. รู้จักปัญหาการว่างงานในปัจจุบัน
๒. เห็นผลกระทบหลายระดับ ตัวบุคคล-ครอบครัว-ประเทศ
๓. ไม่เชื่อ AI ทันที แต่ตรวจสอบแหล่งข้อมูล

คำอธิบาย

๑. แต่ละกลุ่มต้องสืบค้นหัวข้อการว่างงานประเภทต่าง ๆ

- ปัญหาการว่างงานที่ได้รับคืออะไร
- สาเหตุของปัญหาการว่างงาน
- ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน

คำอธิบาย

๒. ใช้ AI ได้ แต่เชื่อไม่ได้ทันทีที่ต้องระบุหลักฐานอ้างอิง เช่น

- เว็บไซต์ข่าว
- หน่วยงานรัฐ
- เอกสารราชการ
- กรมการจัดหางาน
- สำนักงานสถิติ

1

การว่างงาน
ตามฤดูกาล

2

การว่างงาน
ชั่วคราว

3

การว่างงาน
เนื่องจากโครงสร้าง
ของเศรษฐกิจ

4

การว่างงาน
เนื่องจาก
ปัญหาธุรกิจ

5

การว่างงาน
แฝง

1

การว่างงานตามฤดูกาล

คนว่างงานในช่วงนอกฤดูกาลทำงาน เช่น เกษตร ประมง ก่อสร้างบางช่วง

สาเหตุ

ลักษณะงานขึ้นกับฤดูกาล/ความต้องการแรงงานไม่เท่ากันตลอดปี
สภาพอากาศ/ภัยธรรมชาติ

ผลกระทบ

รายได้ไม่สม่ำเสมอ/มีความเครียด/รายได้ประเทศผันผวน

แนวทางแก้ไข

ส่งเสริมอาชีพเสริมช่วงนอกฤดู/ฝึกทักษะใหม่/พัฒนาชลประทาน

2

การว่างงานชั่วคราว

คนว่างงานช่วงสั้น ๆ ระหว่างเปลี่ยนงาน หรือรอเริ่มงานใหม่

สาเหตุ

เพิ่งจบการศึกษา/ลาออกเพื่อหางานใหม่/
รอเรียกตัวหรือรอเริ่มงาน

ผลกระทบ

ขาดรายได้ชั่วคราว/การใช้ทรัพยากรแรงงานยังไม่เต็มที่

แนวทางแก้ไข

ศูนย์จัดหางานให้ข้อมูลตรงกับงาน/ระบบสมัครงานออนไลน์ที่เข้าถึงง่าย

3

การว่างงานเนื่องจากโครงสร้างของเศรษฐกิจ

ทักษะแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงานใหม่

สาเหตุ

เทคโนโลยีใหม่มาแทนแรงงานเดิม/ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยน
เช่น จากเกษตรเป็นอุตสาหกรรม

ผลกระทบ

รายได้ลด ความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้น/ประเทศสูญเสียศักยภาพแรงงาน

แนวทางแก้ไข

อบรมยกระดับทักษะ (reskill-upskill) / ปรับหลักสูตรการศึกษา

4 การว่างงานเนื่องจากปัญหาธุรกิจ

คนตกงานเพราะเศรษฐกิจชะลอตัวหรือธุรกิจขาดทุน

สาเหตุ

ภาวะเศรษฐกิจถดถอย/ธุรกิจปิดกิจการปรับลดพนักงาน
การส่งออกลดลง กำลังซื้อหาย

ผลกระทบ

รายได้ประชาชนลด/รัฐต้องใช้งบช่วยเหลือประชาชนมากขึ้น

แนวทางแก้ไข

มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐ/เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำช่วยธุรกิจ

5

การว่างงานแฝง

จำนวนแรงงานมากเกินความจำเป็น ทำงานต่ำกว่าความสามารถหรือทำงานไม่เต็มเวลา

สาเหตุ

มีแรงงานมากเกินความจำเป็นในงานหนึ่งๆ โดยเฉพาะงานเกษตรกรรม และขาดทักษะที่จะไปทำงานอื่น ไม่มีงานทางเลือกที่เพียงพอ

ผลกระทบ

ผลผลิตต่อคนต่ำ / ทรัพยากรแรงงานไม่ได้ใช้เต็มประสิทธิภาพ

แนวทางแก้ไข

พัฒนาทักษะอาชีพใหม่/กระจายแรงงานไปภาคอุตสาหกรรม

กิจกรรม

เหตุการณ์เศรษฐกิจ

สถานการณ์ที่ ๑

เมย์เพิ่งเรียนจบและยื่นใบสมัครงานหลายแห่ง

แต่ยังไม่มีที่ใดเรียกไปทำงาน ทำให้เมย์ต้องรอการจ้างงาน

การว่างงานชั่วคราว

สถานการณ์ที่ ๒

สมชายมีอาชีพทำนา หลังฤดูเก็บเกี่ยว
เขาไม่มีงานทำ ต้องรอฤดูเพาะปลูกครั้งใหม่

การว่างงานตามฤดูกาล

สถานการณ์ที่ ๓

วิชัยเป็นพนักงานเก็บเงินบนทางด่วนถูกแทนที่ด้วยระบบชำระเงินอัตโนมัติ (Easy Pass) ทำให้วิชัยและพนักงานหลายคนตกงาน

การว่างงานเนื่องจาก
โครงสร้างของเศรษฐกิจ

สถานการณ์ที่ ๔

ช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ ร้านอาหารของจริงใจขายไม่ดี

ต้องปิดกิจการและเลิกจ้างลูกจ้างทั้งหมด

การว่างงานเนื่องจาก
ปัญหาธุรกิจ

สถานการณ์ที่ ๕

มานะจบปริญญาตรีวิศวกรรมโยธา แต่ไปทำงานเป็นผู้ช่วย

ขายแฟรนไชส์ไก่ทอด รายได้ต่ำ ใช้ทักษะนิดเดียว

การว่างงานแฝง

คำถามชวนคิด

ผลเสียของการว่างงาน

๑ คน ต่อ ๑ ช้อ

แนวคำตอบ

รายได้ลดลง/หนี้เพิ่ม/มีความเครียด/
ทะเลาะในครอบครัว/การออมลดลง/
การลงทุนลดลง/รู้เก็บภาษีได้น้อย/
เกิดความยากจน/ปัญหาอาชญากรรม/
การเมืองไม่มั่นคง

กิจกรรม

นายฯ จิว⁺
ช่วยชาติ

คำอธิบาย

๑. ให้แต่ละกลุ่มเสนอ “นโยบายลดการว่างงาน”
อย่างน้อย ๑ แนวทาง พร้อมบอกรายละเอียด
๒. กำหนดเวลา ๓ นาที

นำเสนอ

นายกกฯ จิว⁺
ช่วยชาติ

ตัวอย่างนโยบาย

๑. เด็กไทยมีงานก่อนเรียนจบ

จับคู่โรงเรียน-วิทยาลัย-มหาวิทยาลัยกับภาค

ธุรกิจนักเรียนได้ฝึกงานมีรายได้จริง

จบแล้วมีตำแหน่งรอ ไม่ต้องว่างงาน

ตัวอย่างนโยบาย

๒. หนึ่งครอบครัว หนึ่งอาชีพถนัด

สำรวจความถนัด/ทักษะของแต่ละครอบครัว

รัฐช่วยอบรม และให้เงินเริ่มต้น

ลดปัญหาว่างงานทั้งบ้าน

ตัวอย่างนโยบาย

๓. ท้องถิ่นดิจิทัล

ทุกตำบลมี “ศูนย์ดิจิทัลชุมชน”

รับจ้างขายสินค้าออนไลน์แทนชาวบ้าน

เกิดตำแหน่งงานใหม่ เช่น นักไลฟ์ขายของ/

แอดมินเพจ /ช่างภาพสินค้า

สรุปบทเรียน

การว่างงานเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นเมื่อแรงงานซึ่งมีความสามารถและพร้อมทำงานไม่สามารถหางานทำได้ ส่งผลกระทบต่อรายได้ของบุคคล ครอบครัว และเศรษฐกิจ การเรียนรู้เรื่อง การว่างงาน จึงมุ่งให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการมีอาชีพ มีความรับผิดชอบ วางแผนอาชีพของตนเองอย่างเหมาะสม และร่วมกันเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหการว่างงาน ทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

บทเรียนครั้งต่อไป

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

เรื่อง การค้าและการลงทุน ระหว่างประเทศ

สิ่งที่ต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานที่ ๕

เรื่อง การค้าและการลงทุน ระหว่างประเทศ

